

REFUGEE BLUES

Say this city has ten million souls,
Some are living in mansions, some are living in holes:
Yet there's no place for us, my dear, yet there's no place for us.

Once we had a country and we thought it fair,
Look in the atlas and you'll find it there:
We cannot go there now, my dear, we cannot go there now.

In the village churchyard there grows an old yew,
Every spring it blossoms anew:
Old passports can't do that, my dear, old passports can't do that.

The consul banged the table and said,
"If you've got no passport you're officially dead":
But we are still alive, my dear, but we are still alive.

Went to a committee; they offered me a chair;
Asked me politely to return next year:
But where shall we go to-day, my dear, but where shall we go to-day?

Came to a public meeting; the speaker got up and said;
"If we let them in, they will steal our daily bread":
He was talking of you and me, my dear, he was talking of you and me.

Thought I heard the thunder rumbling in the sky;
It was Hitler over Europe, saying, "They must die":
O we were in his mind, my dear, O we were in his mind.

Saw a poodle in a jacket fastened with a pin,
Saw a door opened and a cat let in:
But they weren't German Jews, my dear, but they weren't German Jews.

Went down the harbour and stood upon the quay,
Saw the fish swimming as if they were free:
Only ten feet away, my dear, only ten feet away.

Walked through a wood, saw the birds in the trees;
They had no politicians and sang at their ease:
They weren't the human race, my dear, they weren't the human race.

Dreamed I saw a building with a thousand floors,
A thousand windows and a thousand doors:
Not one of them was ours, my dear, not one of them was ours.

Stood on a great plain in the falling snow;
Ten thousand soldiers marched to and fro:
Looking for you and me, my dear, looking for you and me.

W.H. Auden (1907-1973)

From: All poetry.com

"Once we had a country and we thought it fair"

VLUCHTELINGENBLUES

Stel dat deze stad tien miljoen zielen telt,
Sommige ervan wonen in herenhuizen, andere wonen in krotten:
Toch is er geen plaats voor ons, mijn liefste, toch is er geen plaats voor ons.

Eens hadden wij een land en we dachten dat het goed was,
Kijk even in de atlas, dan zie je het:
We kunnen er nu niet heen, mijn liefste, we kunnen er nu niet heen.

Op het dorpskerkhof groeit een oude taxus,
Iedere lente bloeit hij weer opnieuw:
Oude paspoorten kunnen dat niet, mijn liefste, oude paspoorten kunnen dat niet.

De consul sloeg hard op de tafel en zei:
'Als je geen paspoort hebt, dan ben je officieel dood':
Maar we leven nog, mijn liefste, maar we leven nog.

Ik ging naar een commissie; ze boden me een stoel aan;
Ze vroegen me beleefd om volgend jaar terug te komen:
Maar waar kunnen we vandaag heen, mijn liefste, maar waar kunnen we vandaag heen?

Ik kwam op een openbare vergadering; de spreker stond op en zei;
'Als we hen toelaten, gaan zij ons dagelijks brood stelen':
Hij sprak over jou en mij, mijn liefste, hij sprak over jou en mij.

Ik dacht dat ik de donder hoorde rommelen in de lucht;
Het was Hitler die over Europa ging, 'Zij moeten dood':
Oh, hij bedoelde ons, mijn liefste, oh, hij bedoelde ons.

Ik zag een poedel in een tuigje met een warm dekkleedje,
Ik zag een deur opengaan om een kat binnen te laten:
Maar zij waren geen Duitse joden, mijn liefste, maar zij waren geen Duitse joden.

Ik ging naar de haven en stond daar aan de kade,
En zag de vissen zwemmen alsof ze vrij waren:
Maar een paar meter van mij vandaan, mijn liefste, maar een paar meter van mij vandaan.

Ik liep door een bos, en zag de vogels in de bomen;
Zij hadden geen politici, zij zongen voluit:
Zij vormden niet de mensheid, mijn liefste, zij vormden niet de mensheid.

Ik droomde dat ik een gebouw zag met duizend verdiepingen,
Met duizend ramen en duizend deuren:
Maar niet één ervan was van ons, mijn liefste, niet één ervan was van ons.

Ik stond op een grote vlakte in de vallende sneeuw;
Tienduizend soldaten marcheerden af en aan:
Ze zochten naar jou en mij, mijn liefste, ze zochten naar jou en mij.

W.H. Auden (1939)

Vertaling: Merle van Kemenade (05-04-2022)

“Ik zag een deur opengaan om een kat binnen te laten”